

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv

LĒMUMS

2023.gada 16.martā

Ventspilī

Nr.48
(protokols Nr.4; 5.§)

Par mantojuma pieņemšanu

2022. gada 22. decembrī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" tika publicēts zvērinātas notāres Monikas Laiviņas – Laivenieces paziņojums¹, ar kuru tika izsludināta 2022. gada 19. novembrī mirušā Osvalda Henkova (personas kods 250650 – 11669) mantojuma atklāšanās, nosakot termiņu trīs mēneši, kurā ir uzaicināti pieteikties visi mantinieki, kreditori un citas personas, kurām ir tiesības uz mantojumu. Saskaņā ar Notariāta likuma 297.pantu uzaicinājuma termiņš tiek skaitīts no uzaicinājuma publicēšanas dienas, tādējādi iesnieguma termiņš mantojuma pieņemšanai ir 2023. gada 22. marts.

2023. gada 6.janvārī Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādē "Ventspils Sociālais dienests" (turpmāk – Sociālais dienests) tika saņemts zvērinātas notāres Monikas Laiviņas-Laivenieces paziņojums, ka 2023. gada 19.janvārī tiks nolasīts mirušā Osvalda Henkova (personas kods 250650 – 11669), pēdējās gribas rīkojums (testaments). Saskaņā ar 2023. gada 19. janvārī nolasīto mirušā Osvalda Henkova (personas kods 250650 – 11669) pēdējās gribas rīkojuma aktu (testamentu), Osvalds Henkovs naudu, kas glabājas AS "Swedbank", novēl Ventspils Sociālās aprūpes namam "Selga", Senioru aprūpes centram.

Atbilstoši zvērinātas notāres Monikas Laiviņas – Laivenieces palīdzes Esēnijas Zemeles 2023. gada 8. martā sniegtajai informācijai:

- mantojuma apmērs, kas novēlēts Ventspils Sociālās aprūpes nama "Selga" Senioru aprūpes centram, atbilstoši 2023. gada 19. janvārī nolasītajam testamentam ir 81 632,75 euro;
- Ventspils Sociālās aprūpes nama "Selga" Senioru aprūpes centram testamentā novēlētie finanšu līdzekļi ir novēlēti kā legāts. Kā norādīts Sociālā dienesta 2023.gada 8.marta vēstulē Nr.1-9.2/636e, Osvalda Henkova testamenta nolasīšanas brīdī zvērināta notāre M.Laiviņa – Laiveniece informēja, ka Sociālais dienests, piesakoties uz mantojumu, tādējādi piekrītot saņemt novēlēto legātu, ir uzskatāms par legātāru;
- Osvaldam Henkovam nav konstatētu nenokārtotu kredītsaistību.

Par legātu, saskaņā ar Civillikuma 500.pantu, sauc atsevišķu mantojuma priekšmetu, savukārt par legātāru to, kam tas novēlēts. Atbilstoši Civillikuma 530. panta otrajai daļai, legātārs var pēc savas gribas viņam tādā kārtā piekritušo legātu vai nu pieņemt vai atraidīt. Saskaņā ar Civillikuma 531.pantu legātu pieņemot legātārs uzņemas visus ar legātu saistītos apgrūtinājumus un nastas, kā arī atlīdzināt tā izpildītājam visus novēlētam priekšmetam vai tā dēļ taisītos izdevumus, un beidzot izpildīt viņam no testatora puses uzliktos nosacījumus.

¹ <https://www.vestnesis.lv/op/2022/248.MZ28>

Ievērojot Civillikuma 583.pantā noteikto, legātāriem nav jāpiedalās mantojuma atstājēja parādu samaksā. Minētais ir konstatēts arī tiesu praksē: *Legāta saturs ir konkrēti priekšmeti (singulārsukcesija) un nevar būt daļa no visa mantojuma (universālsukcesija). Legatārs ir tikai labuma saņēmējs un juridiski atšķiras no mantinieka, jo neatbild par mantojuma atstājēja parādiem.*²

Pamatojoties uz Civillikuma 503.pantu, piešķirot legātu nedrīkst aizskart neatņemamās daļas tiesīgo tiesības. Civillikuma 425.pants nosaka, ka neatņemamā daļa ir puse no tās mantojuma daļas vērtības, kādu neatņemamās daļas tiesīgais manto pēc likuma, šo daļu noteic pēc tā mantas sastāva un vērtības, kāds bijis testatora nāves dienā. Saskaņā ar Civillikuma 423.panta pirmo daļu neatņemamās daļas tiesīgie ir laulātais un leņupējie, bet, ja nav leņupējo, kas pārdzīvojuši mantojuma atstājēju, tad laulātais un tuvākās pakāpes augšupējie. Pamatojoties uz Civillikuma 423. panta trešo daļu neatņemamās daļas tiesīgajam ir jāpiesaka sava tiesība uz neatņemamo daļu līdz uzaicinājumā noliktam termiņam, kā norādīts iepriekš, saskaņā ar Notariāta likuma 297.pantu, iesnieguma termiņš ir 2023. gada 22. marts.

Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 14. panta pirmā daļa nosaka, ka par ziedojumu šā likuma izpratnē uzskatāma mantas, tai skaitā finanšu līdzekļu, pakalpojuma, tiesību vai citāda veida labuma, izņemot publiskās infrastruktūras objektu, bezatlīdzības atvēlēšana (nodošana) publiskas personas institūcijas funkciju izpildes veicināšanai. Minētā likuma 14. panta otrā un sestā daļa nosaka, ka valsts amatpersona, kā arī koleģiālā institūcija var pieņemt ziedojumu publiskas personas institūcijas vārdā, ja ziedojuma pieņemšana valsts amatpersonai nerada interešu konfliktu un neietekmē lēmuma pieņemšanu attiecībā uz ziedotāju. Pirms ziedojuma pieņemšanas nepieciešama augstākas amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja.

Saskaņā ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2021.gada 14.oktobra saistošo noteikumu Nr.7 “Ventspils valstspilsētas pašvaldības nolikums” 6.6. apakšpunktu Ventspils sociālās aprūpes nams “Selga” ir Sociālā dienesta struktūrvienība.

Atbilstoši Sociālā dienesta 2023. gada 2. marta vēstulē Nr.1-9.2/578e sniegtajai informācijai, Sociālajam dienestam nepastāv likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktie ierobežojumi novēlējuma (ziedojuma) pieņemšanai.

No Notariāta likuma 284.panta izriet, ka atzīstot mantošanas iesniegumu par pamatotu, zvērināts notārs taisa notariālo aktu par pēdējās gribas rīkojuma akta stāšanos likumīgā spēkā (mantojuma apliecību). Lai saņemtu mantojuma apliecību ir nepieciešams veikt valsts nodevas, zvērināta notāra amata atlīdzības un ar mantojuma lietas vešanu saistīto izdevumu, piemēram, pieprasījumi kredītiestādēm, paziņojumi mantiniekiem un pievienotās vērtības nodoklis, apmaksu.

Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz Civillikuma 530.pantu, likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 14. panta pirmo, otro un sesto daļu un Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 17. punktu, kas nosaka, ka dome leņj par novēlējuma pieņemšanu, un vadoties no Ventspils valstspilsētas pašvaldības Sociālo lietu komisijas 2023. gada 10.marta ieteikuma un Ventspils valstspilsētas pašvaldības Sociālo jautājumu komitejas 2023. gada 16.marta atzinuma,

² Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2022. gada 19. decembra spriedums lietā Nr. C71362621, SPC-16/2022. Pieejams: <https://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/judikaturas-nolemumu-arhivs/civillietu-departaments/klasifikators-pec-lietu-kategorijam/civillikums/otra-dala-mantojuma-tiesibas-382-840pants/tresa-nodala-testamentara-mantosana-418-638pants>

Ventspils valstspilsētas pašvaldības dome
nolemj:

1. Atļaut Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādei “Ventspils Sociālais dienests” pieņemt Osvalda Henkova (personas kods 250650 – 11669) atstāto mantojumu – naudu, kas glabājas AS “Swedbank”, to izlietojot Ventspils Sociālās aprūpes nama “Selga” Senioru aprūpes centra vajadzībām.
2. Pilnvarot Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Ventspils Sociālais dienests” vadītāju Unu Lapskalnu, tās prombūtnē - vadītājas vietnieci Kristīni Šteinbergu, veikt visas nepieciešamās darbības, tajā skaitā parakstīt un iesniegt iesniegumus, kā arī citus dokumentus, kas saistīti ar Lēmuma 1.punktā minētā mantojuma pieņemšanu un neatraidāmās daļas izdalīšanu, ja normatīvajos aktos noteiktajā termiņā uz mantojumu piesakās neatraidāmie mantinieki.
3. Iedalīt Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Ventspils Sociālais dienests” 2023.gada budžetā līdzekļus 8 000 euro apmērā ar Lēmuma 1. un 2. punktā noteikto uzdevumu izpildi saistīto izdevumu, ko veido valsts nodevas un amata atlīdzība zvērinātam notāram, segšanai no Ventspils valstspilsētas pašvaldības 2023.gada pamatbudžetā pašvaldības asignējumos plānotā ieņēmuma pārsvara pār izdevumiem.
4. Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādei “Ventspils Sociālais dienests” veikt grozījumus iestādes 2023.gada budžetā.
5. Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Ventspils domes administrācija” Finanšu nodaļai nodrošināt atbilstošas izmaiņas Ventspils valstspilsētas pašvaldības 2023.gada budžeta kopsavilkumā.

Domes priekšsēdētājs

J.Vītoliņš

U.Lapskalna, 63601200
una.lapskalna@ventspils.lv